

Viure als Pirineus, 22/04/26

Els Aris deixen l'alcaldia de Santa Llocaia, tres generacions després

Aquesta família cerdana, d'avi a net, ha governat el municipi de l'Alta Cerdanya des de 1894

Aquesta història que explicarem aquí no deu ser una realitat exclusiva de Santa Llocaia (Alta Cerdanya). Buscant, deu haver-hi exemples de municipis de pocs habitants on les famílies s'han anat traspasant, delegant i compartint alcaldies al llarg del temps.

Corporació municipal de Santa Llocaia, el 1973. El quart per l'esquerra és Jean-Marie Aris / Arxiu municipal.

Els Aris és una família benestant de terratinents de la Cerdanya que ha governat l'esdevenir del municipi de Santa Llocaia (actualment, uns 150 habitants censats, el doble de veïns que hi vivien els anys 60-70 del segle passat) des de 1894. I fins ara. Fins aquest últim mandat que Jean-Marie Aris (que aquest any celebrarà els seus 80 anys), va decidir, ara fa unes setmanes, no presentar-se a la reelecció en les eleccions municipals a França, d'aquest mes de març. I amb aquesta decisió no sols ha interromput una trajectòria continuada de 53 anys com a alcalde de Santa Llocaia, des de 1973 (ha estat l'alcalde de més longevitat del departament dels Pirineus Orientals). Ha interromput, també, la governança dels Aris des de 1935 quan Michel Pierre Aris (1905-1973), pare d'en Jean-Marie, va ocupar l'alcaldia durant 34 anys. Va morir, de forma sobtada, molt jove, a l'edat de 67 anys. Jean-Marie el va substituir. Com ell mateix explica

—en una de les moltes anècdotes que podríem recollir en una edició de facsímils—, Jean-Marie i la seva família vivien —i viuen— a Er (eren els propietaris de la farinera d'aquest municipi), tot i que la mesada familiar la mantenien arrendada a Santa Llocaia. Doncs bé. Jean-Marie era, ja ben jove, regidor a Er quan el pare va morir i els veïns de Santa Llocaia li van demanar que substituís el pare, a Santa Llocaia.

Val a dir, per ser curosos amb la informació, que Michel Pierre Aris va ser alcalde de 1935 a 1939 i de 1943 a 1973. Aquest interval d'anys, entre el 1939 i el 1943, com potser han intuït, coincideix en part amb el període de la Segona Guerra Mundial i és que el pare de Jean-Marie fou empresonat per les tropes alemanyes. Durant aquests anys l'alcaldia fou ocupada per Bonaventura de Montellà. Cal dir que Michel Pierre Aris fou un polític amb influència, car va ser conseller general. Entre moltes altres iniciatives, va impulsar l'estació d'esquí del Puigmal, un dels projectes més notables dels seus mandats. La seva empremta està reconeguda amb el nom de la plaça principal de Santa Llocaia, adreça de l'ajuntament: plaça de Michel Aris.

La plaça Michel Aris, a Santa Llocaia, on hi ha l'edifici de l'Ajuntament / Jordi Pardinilla.

Bé. Si sumem aquests períodes de govern local per part de dues generacions d'Aris podem constatar que 53 anys, un, i 34 anys l'altra, fill i pare, van presidir la casa de la vila de Santa Llocaia durant 87 anys.

Aquesta crònica, però, no acaba aquí. L'avi, Michel Joseph Aris, va ser l'alcalde entre els anys 1894 i 1918. És a dir, 24 anys més que sumats als 87 anys dels seus predecessors fa un total de 111 anys d'alcaldies! Els Aris han governat Santa Llocaia 111 anys d'aquests últims 132 anys de vida municipal.

Imatge de pare i fill, a una de les parets de l'Ajuntament de Santa Llocaia. Entre tots dos han governat el municipi 87 anys / Arxiu municipal.

L'aigua, el sòl, el Museu i la neteja viària, el balanç

Jean-Marie reconeix que d'aquests anys a l'alcaldia la part més complicada és la gestió d'un municipi que en èpoques de l'any multiplica els seus habitants i com això afecta la prestació de serveis municipals, com ara l'aigua. "Hem hagut de treballar molt el subministrament d'aigua, perquè Santa Llocaia no té aigua. Hem hagut de bastir solucions i sobretot disposar de dipòsits que garanteixin l'aigua durant tot l'any", ha explicat.

Des de l'alcaldia ha calgut fer un equilibri en la gestió dels serveis. Tenint en compte el pressupost municipal i que l'Ajuntament no ha volgut tenir funcionaris - l'Ajuntament de Santa Llocaia només té un treballador municipal: la secretària-, contractar les tasques a empreses privades ha estat un encert, diu Jean-Marie.

Però, si hi ha un balanç a fer en positiu, destaca la posada en funcionament del Museu de la Cerdanya (l'Ajuntament va comprar a una família catalana el mas de Cal Mateu) i la reserva de sòl públic per a la construcció d'habitatges a preus taxats. "Vam intuir que el sòl incrementaria molt el seu preu i l'Ajuntament va adquirir i reservar un espai municipal per a construir habitatges a preus més

econòmics per a joves i persones de Santa Llocaia que no en volguessin marxar”, afirma.

I, finalment, Jean-Marie revela com la neteja viària i l'ordre de carrers i places ha estat un aspecte molt ben valorat pels visitants. “És veritat. Sempre hem tingut el poble molt net i la gent que ha vingut així ens ho han reconegut”, conclou.

I el lector potser es pregunta ara, si Jean-Marie no ha tingut descendència que vulgui mantenir la presència dels Aris al govern municipal. I la resposta és que l'ara exalcalde de Santa Llocaia és pare d'un fill i una filla, que han fet la seva vida lluny de la Cerdanya i no tenen gens d'interès, actualment, per ser membres del consistori cerdà.

La localitat és administrada per un equip d'11 regidors i d'ençà d'aquestes últimes eleccions municipals l'alcaldeessa és Marie-Antoinette Peyrato.